

Buudir

Vår fil: B19-ÅTS-høring tilskuddsordningen

Vårt arkiv:

Saksbehandler: Åsta Tale Strand

Oslo 9. april 2019

Høring: Forskrift om tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

1) Generelle kommentarer

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon er glad for at det nå er gjennomført en evaluering av tilskuddsordningen og at det er mulig å lande en forskrift som kan ha en varighet og representere en forutsigbarhet framover. Vi opplever at det har vært en god og inkluderende prosess tross kort tid.

- Fra regelverk til forskrift

FFO ser positivt på at det endres fra regelverk til forskrift. Forskrift krever høringsrunde for endring, noe som sikrer medvirkning. Formkravet til forskrift er gjenkjennelig, og en harmonisering mot andre statlige tilskuddsregelverk som berører frivilligheten skaper også gjenkjennelighet og vil på sikt være forenkling. Det samme gjelder for begrepsbruk. Gjennomgående bruk av «tellende» er et eksempel (tellende medlem, tellende lokallag, tellende likepersonsaktivitet). Mange organisasjoner forholder seg til ulike ordninger, og da er det viktig å ha en felles begrepsforståelse.

- Om forenkling

Endringsforslagene som har kommet etter innføring av nytt regelverk fra 2014 har pekt i rett retning, og de siste forslagene er med på å gjøre regelverket tydeligere. Det er stor forskjell på store og små organisasjoner når det gjelder ressurser til å håndtere søknad og rapportering. For mange oppleves det fremdeles som mye administrasjon, men det er positivt at det lempes på krav til særattestasjon.

Innenfor frivilligheten er det en generell målsetting om forenkling av ulike tilskuddsordninger. Denne tilskuddsordningen har større administrasjonskrav enn det som ideelt er ønskelig, og harmonerer i så måte ikke med de målsettingene som er. Samtidig er det slik de områdene som skaper administrativt arbeid har en sammenheng med tidligere endringer og prioriteringer. Når likepersonsarbeidet ble innlemma i driftstilskuddsordningen ble en prosjektstøtteordning avvikla. Et ønske om at likepersonsarbeidet fremdeles skal prioriteres har gitt denne situasjonen. Om endringen som ble gjort i 2014 var klok kan det være ulike meninger om. Det er likevel ingen som nå tar til orde for at den skal reverseres.

- Om evaluering og endringer

Som evalueringen viste opplevde et klart flertall av organisasjonene at tilskuddsordningen, med mer objektive kriterier og mer transparens, er blitt bedre. Samtidig er det slik at grupper av organisasjoner, som tidligere hadde god skjønnsuttelling, har opplevd en jevn nedgang fra 2014. Så er det andre organisasjoner som med nytt regelverk framover vil motta mer enn det overgangsordningen har gitt mulighet for. Begge utslagene har vært krevende for de det gjelder. Forutsigbarhet er viktig for alle. Det oppleves som tilfredsstillende at det ikke nå foreslås endringer som vil kreve nye rutiner i kommunikasjonsinnad i organisasjonen for å skaffe fram informasjon. Et ønske om ro rundt tilskuddsordningen framover er stort.

Selv med ytterligere tydeliggjøring i forslag til forskrift er det fremdeles uklarerheter i forståelsen på noen punkter. Likepersonskriteriene er fremdeles de mest krevende, og det er også her det er mest uklarerheter rundt kravet til dokumentasjon. Dette vil vi komme tilbake til.

- Helhet - forholdet mellom store og små

Blant FFOs organisasjoner har vi hele bredden, både hvem de representerer og i størrelse. Det er alltid krevende å sikre at endringer ikke skaper ubalanse, og at alle opplever seg ivaretatt. FFO mener at de endringene som nå er foreslått ikke ser ut til å ha slagside. Samtidig må vi ta det forbeholdet om at vi ikke har sett tallene.

- Interessepolitikk

Et gjentakende spørsmål fra organisasjoner er hvorfor interessepolitikk ikke er et utmålingskriterium i tilskuddsordningen sammenholdt med at likepersonsaktivitet skal registreres og rapporteres på detaljert nivå. FFO vil framholde tidligere argumentasjon. Interessepolitikk er et kriterium for å være tilskuddsberettiget. Rapportering på detaljert aktivitet hører vanligvis ikke hjemme i en driftstilskuddsordning. Likepersonsarbeid er et unntak med bakgrunn i at det fra før var en prosjekttilskuddsordning med egen tilskuddspost.

Kriterier for tellende interessepolitisk virksomhet vil det aldri være mulig å enes om, og et slikt kriterium vil bryte med ønsket om forenkling.

2) Konkrete kommentarer

- Kommentarer til nye krav

Det foreslås noen nye krav i ny forskrift:

- Forslag om at sentralt medlemsregister skal inneholde informasjon om medlemmenes lokallagstilknytning, § 7
- Tellende lokallag må ha minst én medlemsrettet aktivitet utover årsmøtet i løpet av grunnlagsåret, § 8
- Tellende likepersoner må ha gjennomført minst én likepersonsaktivitet i grunnlagsåret, og presisering av at en tellende likeperson ikke kan motta lønn, § 11

FFO har ikke fanget opp at disse kravene vil gi organisasjonene utfordringer knyttet til rapportering og dokumentasjon, og støtter derfor disse. De to førstnevnte kravene omhandler informasjon organisasjonene allerede sitter med. Når det gjelder det tredje kravet, tellende likepersoner, er kravet om én aktivitet en hjelp til å avklare om vedkommende likeperson er aktiv eller passiv.

Det er i forslag til forskrift en formulering knyttet til tellende likeperson som kan skape uklarhet:

En tellende likeperson må være pekt ut av på bakgrunn av en vurdering gjort av organisasjonen og organisasjonen må ha dokumenterte rutiner for kvalitetssikring av sine tellende likepersoner. Det er ikke tilstrekkelig at en person kun blir valgt eller utpekt til et verv for å kunne anses som en tellende likeperson.

Når *pekt ut* nevnes som både pluss og minus blir dette uklart, og vi foreslår at dette strykes andre gang. Forslag til ny formulering:

En tellende likeperson må være pekt ut på bakgrunn av en vurdering gjort av organisasjonen. Organisasjonen må ha dokumenterte rutiner for kvalitetssikring av sine tellende likepersoner. Det er ikke tilstrekkelig at en person kun blir valgt til et verv for å kunne anses som en tellende likeperson.

I §10 – tellende likepersonsaktiviteter er det tydeliggjort varighetskrav innenfor oppsøkende likepersonsarbeid, samtalegruppe og aktivitetsgruppe samt kurs. FFO opplever at dette først og fremst er en tydeliggjøring som er til hjelp og ikke framstår som skjerpende krav. Under tellende aktivitet *en til en* (oppsøkende) kan det likevel virke noe strengt med 20 minutter samtale, bl.a. for oppfølgingssamtaler. En samtale kan ha tilstrekkelig kvalitet om tidsrammen er kortere.

Under oppsøkende likepersonsarbeid står det «*En samtale mellom medlem og likeperson...*» Organisasjonene har en lang erfaring med å tilby sitt likepersonsarbeid bredt. Det betyr at det vanligvis ikke stilles et medlemskrav til å benytte tjenesten. Derfor bør *medlem* i dette tilfellet erstattes med *den som bruker tjenesten*.

- Andre former for erfaringsdeling, § 12

Innføring av *Andre former for erfaringsdeling* som poenggivende aktivitet får full tilslutning fra FFO. Dette er aktiviteter som er en viktig del av likepersonsarbeidet i organisasjonene, og det er viktig for organisasjonene å kjenne igjen sin aktivitet i det som gir uttelling i poeng. Dette er aktiviteter som organisasjonene enten har eller ikke har. D.v.s. at det ikke er et kriterium som skaper arbeid i form av søknad eller rapportering.

Når det gjelder rapportering for likepersonsarbeid på digitale plattformer, er det viktig å understreke at evt. skjermdump ikke skal inneholde opplysninger som vil stride mot krav innenfor GDPR.

- En likepersonsaktivitet sammenholdt med definisjonen på en tellende likeperson

Dette er et spørsmål som forslag til forskrift ikke gir et tydelig svar på, og som det på FFOs høringsmøte ble mye meningsutveksling rundt.

FFO er av den oppfatning at de likepersonene som utøver aktivitetene som omtales i §12 - *Andre former for erfaringsdeling* også må telles med i oversikten over *tellende likepersoner* så fram de oppfyller kravene til å være likeperson. Telefontjeneste har en lang tradisjon i organisasjonene, og her vil det være likepersoner som absolutt fyller de formelle kravene. De som har samme rolle knyttet til de digitale plattformene må også godkjennes som likepersoner så fram de øvrige kravene er oppfylt.

- Vekting og poengberegning, § 19

FFO støtter forslaget om å endre skalaen for poengberegning for medlemmer under forutsetning av at dette bidrar til en utjevning mellom store og små organisasjoner og gir en liten gevinst for de minste organisasjonene uten at det rammer andre hardt.

Å endre uttelling pr fylke har en logisk forklaring og harmonerer godt med at det fra 2020 endres fra 18 til 11 fylker. FFO støtter dette.

- **Gruppeplassering, § 20 og § 21**

FFO er fornøyd med at målet med gruppeplassering er tydeliggjort, og at det er gitt gode eksempler på hva ekstrakostnader kan være. Som evalueringen viste har mange organisasjoner slitt med å forstå mekanismene i gruppeplasseringen. Tydeliggjøringen som nå skjer er med på å sikre at organisasjonene har et mer likt utgangspunkt for å begrunne søknad om gruppeplassering.

I evalueringen var det mange organisasjoner som tok til orde for at små organisasjoner som ikke har mulighet til å gjennomføre lokale aktiviteter burde få godtgjort dette gjennom gruppeplassering. Dette er ikke foreslått blant eksemplene. FFO vil peke på at det er viktig å se dette ønsket i sammenheng med vekting av medlemmer. Her er de minste organisasjonene tilgodesett, og dette er med på å gi en balanse.

- **Ekspertutvalget, § 39**

FFO vil gi full støtte til endringsforslaget knyttet til ekspertutvalget. Å utvide med én organisasjonsrepresentant samt sikre at utvalget har tilstrekkelig bredde innenfor organisasjonskompetanse, fagkompetanse og erfaringskompetanse er bra sett vår side. Det står ikke spesifikt i høringsbrevet hvor den siste organisasjonsrepresentanten skal rekrutteres. Mange ungdomsorganisasjoner er tilskuddsberettiget. I og med at ungdomsperspektivet er det som fra før ikke har vært vektlagt, er det naturlig at Unge funksjonshemmede får anledning til å foreslå denne representanten.

- **Ikrafttredelse og dispensasjonsbestemmelser, § 45 og § 46**

FFO mener forslaget om at forskriften trår i kraft umiddelbart, men med unntak på to områder, høres fornuftig ut. Som forslaget legger opp til vil det på andre områder være mulig å søke dispensasjon for de neste to årene dersom det skulle dukke opp forhold som vil kreve dette. Dette er en fleksibel og god ordning.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON

Eva Buschmann
styreleder

Lilly Ann Elvestad
generalsekretær